

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 213/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

206/2009. (VII. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **budapesti** lakosok panaszosok¹ 2009. március 23-án előterjesztett beadványuk alapján indult eljárást a 2009. július 8-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító rendőri szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő rendőri intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

Ezen állásfoglalás ellen nincs helye jogorvoslatnak.

Indokolás

I.

A panaszosok előadták, hogy 2009. március 15-én 9.00 óra körüli időben, a Budapest, V. ker. Nádor utca felől megpróbálták megközelíteni a Kossuth Lajos térre „meghirdetett, nyilvános állami rendezvényt”. E közben azt észlelték, hogy a rendőrség a gyalogos közlekedést vaskorlátokkal akadályozta, illetve a környéket „félelemkeltő mennyiségű rendőrségi jármű és harci díszbe öltözött rendőrök százai lepték el”.

A panaszosok a Szabadság téren, a TV székház közelében megkérdezték a (...) és a (...) azonosító számú rendőröket, hogy milyen módon juthatnak be a Kossuth térre. Választ nem kaptak. A rendezvény színhelyét körbejárva megállapították, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

Báthory utca és a Kozma Ferenc utca vonalában ugyancsak vaskorlát akadályozza a Kossuth tér megközelítését, a belépés csak oly módon volt biztosított, hogy a rendezvényre igyekvőknek a felállított fémkereső kapuk egyikén, egyenként kellett áthaladni, tehát egyidejűleg a ruházat átvizsgálására is sor került. A panaszos kifogás tárgyává tette azt is, hogy „a szívritmust-szabályozót használókat felirat nem tájékoztatta az átkelés (a beléptető kapun való áthaladás) egészségügyi ártalmáról.”

A panaszos kifogásolta továbbá, hogy több, TŰZSZERÉSZ feliratot viselő személy nem rendelkezett rendőrségi azonosító számmal, ugyanakkor „turkált a polgárok táskájában”.

A panaszosok tovább haladtak a március 15-ei rendezvény helyszíne körül, és megállapították, hogy a Kossuth tér – a kihelyezett kordon miatt – az Alkotmány utca felől sem közelíthető meg.

Kérték az őrszolgálatot teljesítő rendőrtől, hogy hívja a helyszínre a rendezvény biztosításáért felelős parancsnokot, azonban a megszólított rendőr nem tudott annak tartózkodási helyéről tájékoztatást adni.

A kordonok felállítását a panaszos és társai úgy értékelték, hogy azok kihelyezése folytán a rendőrök visszaéltek hivatali helyzetükkel és megghiúsították számukra a Kossuth téri rendezvény megközelítését. Ezért a rendőrök magatartását összességében az emberi és alkotmányos jogaik, – különösen a gyülekezési-, valamint a szabad mozgáshoz való joguk – durva megsértésének tartják.

II.

A panaszban foglaltak kivizsgálása során a Testület beszerezte a március 15-i rendezvény rendőri biztosításáról szóló összefoglaló jelentést és azokat a jelentéseket, amelyeket a panaszolt magatartást tanúsító rendőrök készítettek.

Beszerezte a Testület a beléptető kapuk alkalmazásának a rendjére vonatkozó rendőrségi munkatervet is, illetőleg a budapesti rendőrfőkapitány arról szóló határozatát, amelyben a nemzeti ünnep egész időtartamára – 2009. március 14-én 0 órától 2009. március 16-án 8 óráig – Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

Eljárásunk során figyelembe vettük mindazon adatokat, információkat is, amelyeket más panaszosok közöltek a rendőrség rendezvénybiztosítási tevékenységéről. A rendőrségi jelentésekből, okiratokból, illetve az ügyben folytatott személyes meghallgatásokból az szűrhető le, hogy a rendőrség a panaszosok által kifogásolt biztosítási intézkedéseket törvényesnek és indokoltnak tartja, és határozottan cáfolják, hogy bárkit is – aki alávetette magát a beléptetéssel együtt járó ellenőrzésnek – megakadályoztak volna abban, hogy részt vegyenek az ünnepségen.

III.

A kifogásolt rendőri tevékenység érintette a panaszosok mozgásszabadságát, azonban a panasz – a Testület álláspontja szerint – az alábbiak miatt megalapozatlan:

1) 2009. március 15-én – a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepén – a Kossuth téren állami rendezvényre került sor, amelynek biztosítására a Budapesti Rendőr-főkapitányságot (a továbbiakban: BRFK) jelölték ki. A rendezvény és az azon résztvevő védett személyek biztonsága érdekében, a budapesti rendőrfőkapitány egyedi utasításával Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, és a Kossuth téren (valamint az általa védelmi szempontból indokoltnak tartott más helyszíneken is) különleges, a szabad mozgást korlátozó rendszabályokat léptetett életbe. Így különösen a jogsértések és a közrendet megzavaró cselekmények megelőzése érdekében kordonok felállításával korlátozták a Kossuth tér megközelíthetőségét, és ún. beléptető kapukat állítottak fel, amelyeknél az ORFK Köztársasági Őrezred munkatársai végezték a beléptetést, és a ruházat, valamint a csomagok átvizsgálását. A beléptető kapuk működtetésére – a Kossuth tér egészére közterület foglalási engedéllyel rendelkező Miniszterelnöki Hivatalnak, mint rendezőnek – a felkérésére került sor, és az ott működő személyzet nem a BRFK személyi állományába tartozott, egyebekben a rendezvény rendőri biztosítását a BRFK személyi állományába tartozó rendőrök látták el.

2) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) széles körben biztosítja a rendőrség számára a közbiztonságot, illetőleg a közrendet fenyegető veszélyhelyzet megelőzése, elhárítása céljából az útvonalak, közterületek forgalom előli elzárását, illetőleg a forgalom korlátozását. Így különösen lehetővé teszi az Rtv. 46. § (1) bekezdése – a személy és létesítménybiztosítási intézkedések körében –, hogy a rendőrség a nyilvános és közforgalmú intézmények működését korlátozza, területeket lezárjon, és megakadályozza, hogy lezárt területre bárki belépjen.

Ugyancsak az Rtv. 46. § (4) bekezdése teszi lehetővé azt, hogy a rendőrség a védett személy vagy létesítmény biztosítása érdekében technikai ellenőrzést (például: mágneses beléptető kapu, ruházat detektoros átvizsgálása stb.) alkalmazzon, és elrendelje a veszélyesnek ítélt tárgyak kötelező letétbe helyezését.

3) Az Rtv. 30. §-ában szabályozott „fokozott ellenőrzés, ruházat, csomag és jármű átvizsgálása” elrendelése esetén – a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében – a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen, vagy a közterület kijelölt részén, az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat – külön megjelölt cél nélkül – jogszerűen lehet igazoltatni, csomagjaikat, járműveiket átvizsgálni.

A 2009. évi március 15-ei ünnepség tehát egy olyan állami rendezvény volt, amelynek védelme érdekében a rendőrség jogosult volt a beléptetés rendjét szabályozó kordont, az ahhoz tartozó beléptető kapukat felállítani, illetőleg a belépni kívánók ruházatát és

csomagjait átvizsgálni, tehát a panaszok „szabad mozgásának a korlátozása” a konkrét esetben jogszerű volt, ezért alapjogi sérelmet nem valósított meg.

4) A Testület szerint állami rendezvények esetében, a gyülekezéssről szóló 1989. évi III. törvény rendelkezései nem alkalmazhatók. A nemzeti ünnepről történő központi állami megemlékezés ugyanis egy olyan sajátos kulturális programsorozat, amelynek keretében protokolláris események egész sora (katonai ceremónia, zászlófelvonás, ünnepi beszédek és kulturális szórakoztató program stb.) játszódik le, amely gondos tervezést és központi irányítást (szervezést) igényel. A rendezvényt ilyen esetben nem kell bejelenteni a területileg illetékes rendőrkapitányságon, ugyanakkor a rendőrségnek sajátos rendezvénybiztosítási kötelességei vannak.

A panaszosok által elsősorban kifogásolt rendőrkordon alkalmazására azért került sor, hogy valamennyi, a rendezvényen résztvevő polgár ellenőrzésére sor kerülhessen, hogy a védett személyeket (köztársasági elnök, és más közjogi méltóságok) ne érhesse támadás. A beléptető kapuk alkalmazása és a beléptetésnél alkalmazott csomag- és ruházat-átvizsgálás tehát a védett személyek biztonsága érdekében indokolt és jogszerű volt.

5) A Testület – a rendelkezésére álló orvos szakértői vélemények és egyéb szakirodalmi adatok alapján – nem tud állást foglalni abban a kérdésben, hogy a beléptető kapuk okozhatnak-e egészségkárosodást a szívritmus szabályozóval, illetve defibrillátorral rendelkezők esetében. Így nem tudja megítélni azt sem, hogy szükséges-e a panaszosok által kifogásolt – figyelmeztető feliratok használata. Azt azonban a Testület megállapította, hogy a technikai ellenőrzésben résztvevő – a Köztársasági Őrezred kötelékébe tartozó – rendőrök jártasak a beléptető kapuk kezelésében, és kérésre mód volt arra, hogy a kapun való áthaladás helyett manuális (kézi műszerrel történő) ellenőrzésre kerüljön sor. A panaszosok ugyanakkor nem állították, hogy a potenciális egészségkárosodás miatt nem használták a beléptető kapukat, illetve, hogy kérés ellenére megtagadták volna tőlük a kézi ellenőrzést. Ezért kifogásukat a Testület nem panaszként, hanem közérdekű bejelentésként értékelte.

6) A tűzszerészként feltüntetett – és ténylegesen tűzszerészi feladatokat ellátó – rendőrségi munkatársak feladata az volt, hogy a polgárok csomagjainak átvizsgálása során szűrjék ki az esetleges robbanóanyagokat, és a közbiztonságra veszélyes eszközök birtoklását. A fentebb kifejtettek alapján tehát az ő tevékenységük is jogszerűnek minősíthető, bár a Testület álláspontja szerint azonosító jelzéssel nekik is rendelkezniük kellett volna. Az azonosítószám hiánya, ugyanakkor nem értékelhető akként, hogy ez megsértette volna a panaszosok alapvető jogait, hiszen ők nem mentek be az egyik felállított kapun sem a rendezvény helyszínére, velük szemben intézkedésre nem került sor.

A Testület álláspontja szerint – és ez kitűnik az írásban megfogalmazott panaszból is – a rendezvényre való bejutás nem volt lehetetlen, csak ahhoz igénybe kellett volna

venni valamely felállított mágneskaput. Az, hogy a panaszos és társai ezt nem tették meg, nem értékelhető a rendőrség, illetve a rendőrség munkatársainak terhére.

7) Ami azt a kifogást illeti, hogy a panaszosok nem kaptak felvilágosítást a kordon mögött álló rendőröktől, illetve azok nem tudták a helyszínre hívni a közvetlen felettesüket, ugyancsak nem lehet alapjogsértésként értékelni, mert a körülményekből a panaszosok számára is kitűnt, hogy a beléptetés – a fentiekben már részletesen bemutatott és jogszerűnek értékelt technikai ellenőrzés érdekében – a mágneskapukra korlátozódott. A panaszosok kérdése tulajdonképpen arra irányult, hogy miként lehet a mágneskapuk megkerülésével bejutni a rendezvényre, amivel kapcsolatban az őrszolgálatot ellátó rendőrök érdemi válasszal nem szolgálhattak.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását, és a panaszt az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján áttette az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A Testület jelen állásfoglalását – tájékoztatásul – megküldi az ORFK vezetőjének is azzal a kéréssel, hogy vizsgálja meg: szükséges-e normatív módon szabályozni a mágneses beléptető kapuk használatát, különös tekintettel az egészségügyi okokból történő figyelmeztetés esetleges szükségességére.

Budapest, 2009. július 8.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Kádár András Kristóf

testületi tag